

Mfv.I.10.512/2012/7.

A Kúria a dr. Strasser Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bihary Tibor ügyvéd által képviselt alperes ellen felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 33.M.1562/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 59.Mf.632.773/2011/5. számú közbenső ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 59.Mf.632.773/2011/5. számú közbenső ítéletét hatályon kívül helyezi és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 33.M.1562/2009/14. számú ítéletét helybenhagyja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 80.000 (nyolcvanezer) forint és 21.600 (huszonegyezer-hatszáz) forint áfa együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 165.600 (egyszázhatvanötezer-hatszáz) forint fellebbezési és 266.000 (kettőszázhatvanhatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a munkaviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítását, ennek jogkövetkezményei alkalmazását, valamint a munkaszerződése érvénytelenségének megállapítását kérte. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 33.M.1562/2009/14. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította kötelezve az alperes javára perköltség megfizetésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2007. május 1-jétől karbantartó csoportvezetőként állt az alperes alkalmazásában. A feladatát egyebek mellett a Bank által üzemeltetett bankjegy-feldolgozó, valamint a bankjegy-megsemmisítő gépek működőképességének fenntartása és karbantartása képezte. 2008. november 3-án a munkáltatói jogkörgyakorló írásbeli figyelmeztetésben részesítette, mivel 2008. október 29-én az M. Bankbiztonsági Szabályzatait figyelmen kívül hagyva nem tett eleget a biztonsági őr felszólításának, magatartásával az alperes jó hírnevét, üzleti kapcsolatát rontotta, negatívan befolyásolta. Ezt követően a felperes szabadságon, majd 2008. november 24-étől 2009. február 1-jéig keresőképtelenség miatt távol volt. 2009. március 3-án munkaviszonyát az alperes rendes felmondással megszüntette. Ennek indokolása szerint a felperes több szóbeli és 2008. november 3-án írásbeli figyelmeztetésben is részesült. Ezeknek fő indoka az volt, hogy magatartásával sértette a munkáltató jó hírnevét, negatívan befolyásolta a Bankkal való üzleti kapcsolatát. A felmondás kifejezetten utalt az írásbeli figyelmeztetésre, megismételve az abban foglaltakat. Tartalmazta továbbá azt is, hogy ezen felróható magatartáson túlmenően a felperes a többi munkatársával szemben többször is összeférhetetlen magatartást

tanúsított. A munkaügyi bíróság a felmondást az Mt. 89. §-ában foglaltak szerint jogszerűnek ítélte. Az abban szereplő indokok közül nem találta vizsgálhatónak az írásbeli figyelmeztetésben foglaltakat. Értékelte azonban azt az indokot, miszerint a felperes összeférhetetlen magatartást tanúsított. A tanúvallomások alapján megállapította, hogy a felperes trágár módon, hangoskodva, arrogánsan beszélt a kollégáival, a bank nődolgozóival is meg nem engedhető hangot használt, ami visszatetszést váltott ki. Ezen viselkedése alkalmas volt arra, hogy szorongást, félelmet keltsen a kollégáiban, a munkahelyi légkört károsan befolyásolja, másokat megalázzon és sértsen. Alaptalannak találta a felperesnek a munkaszerződése érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetét is. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 59.Mf.632.773/2011/5. számú közbenső ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes 2009. március 3-án kelt rendes felmondása jogellenes, a felperes munkaviszonya az alperesnél 2012. március 1-jén szűnik meg. Egyetértett a munkaügyi bírósággal abban, hogy a felmondásban megjelölt összeférhetetlen magatartás mint felmondási indok összefoglaló megjelölés, mellyel összefüggésben a perben bizonyítás volt lefolytatható. Erre figyelemmel kötelezte az elsőfokú bíróság 2010. február 5-én megtartott tárgyaláson az alperest arra, hogy az összeférhetelenséggel kapcsolatosan adja elő írásbeli bizonyítékait, illetve tegyen tanúbizonyítási indítványt. Az alperes ezt követően a felperes által tanúsított összeférhetetlen magatartást előkészítő iratában részletezte. E körben a 2008. november 4-én és egy 2008. decemberben tanúsított felperesi magatartást jelölt meg, és ezek bizonyítására indítványozott tanúmeghallgatást. Az ügyvezetőt a bíróság erre az eseményre vonatkozóan hallgatta meg. A munkáltatói jogkör gyakorlója itt említette meg, hogy a felperesnek rapszodikus, időnként trágár volt a magatartása, és ezen kijelentéssel összefüggésben az e tárgyaláson meghallgatott tanúk is a felperes személyiségének ezen vonásáról tettek elsősorban vallomást. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a perben az összefoglalóan megjelölt indokra bizonyítást felajánlhatott, de miután annak meghatározásakor csupán két, a felperes által tanúsított magatartásra utalt (amelyeket nem bizonyított), és nem tett említést arról, hogy egyébként a felperes a munkatársaival szemben milyen más összeférhetetlen magatartást tanúsított, ezért a tárgyaláson felhozott azon újabb indok, miszerint a felperes a munkatársaival trágár módon, arrogánsan, hangoskodva beszélt, már nem volt figyelembe vehető. Az összefoglaló indok ugyanis nem vezethet a bizonyítási eljárás parttalanságára, és arra sincs lehetőség, hogy utóbb ezt is az összefoglaló indok körébe vonja. Az alperesnek ugyanis elsőként tényelőadást kellett volna tennie, és a tényállításokra kellett volna a tanúbizonyítást lefolytatni. Arra azonban nincs lehetőség, hogy a bíróság olyan tényt állapítson meg, amelyet az alperes előzetesen egyáltalán nem állított.

Miután az alperes által az előkészítő iratban adott tényállítás nem bizonyított, az előzetesen összeférhetetlenségként megjelölt magatartást a perben meghallgatott tanúk nem támasztották alá, ezért megállapítható volt, hogy a felmondás indokának valóságát az alperes nem bizonyította. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az alperes az összefoglaló felmondási okok közül nem hivatkozott arra, hogy a felperes általában és több alkalommal is összeférhetetlen magatartást tanúsított. Ezt ugyanis a 2009. november 10-ei érdemi ellenkérelmében általánosságban megtette, és később abból csak bírói felhívásra emelt ki két esetet, amelyeket a 2010. május 21-ei tárgyaláson tanúvallomásokkal bizonyított is. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a tanúvallomások során bizonyított egyéb összeférhetetlen magatartások (például rapszodikus viselkedés) nem lehettek volna igazolhatóak.

A másodfokú bíróság a Pp. 3. § (5) bekezdésében foglaltakat megsértette. Teljesen önkényes és a szabad bizonyítás alapelvét sérti az az elvárása, miszerint a bizonyítás tekintetében meg kellett volna nevezni az adott magatartást, és utólag csak arra vonatkozóan lehetett volna bizonyítást lefolytatni. Az elsőfokú bíróság akkor sértett volna eljárási szabályt, hogyha a 2010. május 21-ei tárgyaláson a tanúkat az alperesi bizonyítási indítványban megjelölt tényekre vonatkozóan nem hallgatta volna meg.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályban tartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A másodfokú bíróság az MK. 95. számú állásfoglalásnak megfelelően foglalt állást arról, hogy az alperes által közölt rendes felmondás azon indoka, miszerint a felperes „többször is összeférhetetlen magatartást tanúsított a többi munkatársával szemben”, nem minősül közhelyszerűnek és tartalmatlannak, hanem az Mt. 89. § (1) bekezdésében foglalt, a munkavállaló magatartásával kapcsolatos összefoglaló indok, amelyet a perben a munkáltatónak lehetősége volt bizonyítani. Az alperes e körben már az érdemi ellenkérelmében bizonyítási indítványt tett tanúbizonyítást felajánlva és okiratot csatolva. Összeférhetetlen magatartásként a 2010. március 25-én készült előkészítő iratában a 2008. november 4-ei és 2008. decemberi eseteket jelölte meg, és ezen esetekre vonatkozóan további bizonyítást ajánlott fel.

Nem volt jogszabályi akadálya azonban annak, hogy a perben később a rendes felmondásban összefoglalóan megjelölt indok körében további tényállítást tegyen (nevezetesen a felperes trágár szóhasználatára, arrogáns magatartására hivatkozzon), és erre vonatkozóan tanúbizonyítással éljen. Ennek ellenkezőjét jogsértően, pontos jogszabály megjelölése nélkül állapította meg a másodfokú

bíróság. A Pp. a 2. § (1) bekezdésében a bíróság feladatává teszi ugyan a perek ésszerű időn belül történő befejezésének kötelezettségét, de a 3. § (3) bekezdésben foglalt, a bizonyítási indítvány elkészítésének jogkövetkezményei a Pp. 141. § (4) és (6) bekezdésben foglaltakról történő tájékoztatás hiányában nem alkalmazhatók. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság járt el jogszerűen, amikor az alperes ügyvezetője mint törvényes képviselő részéről a jegyzőkönyvben a felperes összeférhetetlen magatartására vonatkozó tényállítások körében a tanúbizonyítást lefolytatta, majd a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdés alapján értékelve meghozta a keresetet elutasító döntését.

A felperes az arrogáns magatartásra, trágár szóhasználatra vonatkozó ténymegállapításokat fellebbezésében érdemben nem vitatta, a másodfokú bíróság ezért azt nem is vizsgálhatta. Az első fokú bíróság e tárgyban hozott döntése jogszerű. Minderre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a felperes illetékviselési kötelezettsége a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén és az Itv. 46. § (1) bekezdésén és 50. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. március 27.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: Nné tisztviselő